

свою кваліфікацію і якщо колись трапиться схожий випадок ми вже будемо працювати по іншому.

3) Третій випадок був буквально майже одночасно з минулим звернулись власники котика котрому було вже 14 років, зробивши всі аналізи та додаткові дослідження поставили діагноз Хронічна ниркова недостатність, кіт був вже у дуже поганому стані та ми відразу сказали власникам про те що лікування не буде давати позитивної динаміки і можлива тільки підтримуюча терапія або евтаназія. Кілька днів котик пробув у клініці на стаціонарному утриманні, але легше йому не ставало після чого ми ще переговорили з власники та вони все ж таки прийняли рішення що евтаназія буде більш доречна.

Евтаназія тварин є важливою темою для обговорення та розуміння, оскільки вона пов'язана з багатьма етичними, науковими, моральними та правовими питаннями. У багатьох випадках евтаназія може бути необхідна для зменшення кількості тварин, особливо у випадку, коли тварина перебуває в невиліковному стані або має важкі захворювання.

Також евтаназія може бути корисна для тваринницьких закладів, що забезпечують безкоштовно тимчасове місце перебування для безпритульних тварин (тобто притулки). У таких закладах часто немає достатньої кількості ресурсів для догляду за тваринами, які перебувають у важкому стані. У таких випадках евтаназія може бути найбільш гуманним виходом із ситуації.

Однак, евтаназія тварин також може бути об'єктом контрверсій. Дехто стверджує, що вона є жорстокою та неправильною, оскільки тварина має право на життя. Інші стверджують, що вона є гуманним виходом із ситуації, що дозволяє позбавити тварину від наступної болі.

У остаточному підсумку рішення про евтаназію тварин повинне бути зроблено з урахуванням усіх факторів, включаючи етичні, наукові, моральні, соціальні та правові аспекти. Прийняття відповідного рішення може бути складним завданням, після чого воно повинно призвести до інтересу тварин, людей та загальної громадської безпеки.

Особисто я вважаю що ГУМАННА евтаназія має місце в нашому житті. А як ви відноситеся до евтаназії?

УДК 636.09:614.253

ДЕРБІНЬОВА А.О., студентка

Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ЛІКАРЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ВЛАСНИКА ТВАРИНИ

Я вибрала дану тему, бо вважаю, що кожен лікар ветеринарної медицини має вправно знаходити спільну мову з власниками тварин. Ця тема є не просто важливою, а надзвичайно важливою по тій простій причині, що ми, лікарі, можемо уникнути багатьох проблем, якщо вміло пояснювати власникам всю необхідну інформацію та її важливість для них та їхнього улюбленця.

Власники тварин бувають самі різні, всі вони по своєму ставляться, як до своїх тварин, так і до людей, що займаються їх лікуванням, тобто лікарів. Тому одного стандартного підходу до кожної людини знайти неможливо, адже всі ми різні. Всі по своєму переживають хвилювання, гнів, а то і втрату улюбленця. Тому лікарю ветеринарної медицини потрібно вміти знайти контакт з людиною будь якого типу.

На мою думку у взаємовідносинах ветеринарної лікар - клієнт (власник тварини) мають значення дві сторони, але однозначно лікар повинен бути більш лояльний. Тобто можемо розглянути деякі моменти, наприклад: чесність, довіра, відповідальність.

Чесність. Коли на прийом приходять власники тварини, який розповідає якусь частину інформації, а не повний її об'єм, це є малоінформативним для лікаря і постановки діагнозу. Тобто я хочу сказати, що деякі власники навмисно приховують певну інформацію (тварина з'їла щось зі столу, чи якусь хатню рослину, яка може бути отруйною, чи витягнули кліща, чи будь яка інша інформація), щоб про них не подумали погано, але це може вбити їх тварину, але ж вони цього не розуміють, а винен хто? - звісно ж лікар, який не вміє читати думки.

Довіра. Коли вже зібрали анамнез, якого зазвичай замало для уявлення повної картини, лікар може назначити додаткові методи діагностики (аналіз крові, УЗД, рентген, тощо), залежно від ситуації. А власники думають, що лікарю аби тільки гроші в них видурити, то це якось не дуже відповідально. Адже лікар повинен пояснити, що для чого робиться, навіщо нам потрібен аналіз крові, чи ту саму УЗД з рентгеном, після автотравми, навіщо відразу проводиться протишокова терапія і таке інше. Бо якщо людина не розуміє навіщо це робити, то для неї це "гроші на вітер". *Тобто зі свого боку ми повинні роз'яснити все детально, а з боку власника повинна бути довіра до дій лікаря.*

Відповідальність. Склалося так, що власники обрали саме вашу клініку, саме вас, як лікаря. І ви назначили певне лікування. Але ж потрібно це все контролювати, оскільки не всі власники дотримуються поставленої схеми лікування, хтось подумав, що вже досить антибіотику приймати тварині, а курс наприклад 5 днів був, то що подіє? Звісно ж ні. Або прибирають якісь препарати, бо так захотілось. Тобто лікар зі свого боку призначив певне лікування того, чи іншого захворювання, але безвідповідальні власники внесли свої корективи. Це є абсолютно неправильно. *Лікар повинен знову ж таки пояснити, який препарат назначається з якою метою, а в силах власника дотримуватися виконувати назначення, вони також несуть відповідальність за життя своєї тварини.* Але знову ж таки, якщо тварині не підходить той чи інший препарат, потрібно проконсультуватися з лікарем, хоча б в телефонному режимі: "так і так, моя тварина дуже слиниться на мосід, мені це не подобається давайте будемо застосовувати щось інше" і звісно ж лікар може запропонувати якусь альтернативу, тоді це правильно.

Повага. Як клієнт так і лікар, мають поважно ставитися один до одного. Іноді власники не можуть контролювати свої емоції і починають дуже по хамськи себе поводити, переходити на крики і таке інше, але лікар повинен це все витримати, адже це його репутація, не можна посилати клієнта на всі чотири сторони. Коли привозять тварину посеред ночі, а вона вже задихається, або і то краще вже не дихає, ми всією бригадою проводимо всі необхідні реанімаційні заходи в намаганнях врятувати життя, а потім отримуємо щось по типу ***ВОНИ ВБИЛИ МОЮ ТВАРИНУ***, це нереально бісить, але треба пояснити все як є, хоча ми і розуміємо, що це вина власника, що не звертав уваги на якісь початкові симптоми, але ми намагаємося максимально м'яко підійти до ситуації, щоб людина не звинувачувала себе в смерті свого дорогого улюбленця. Проте мене справді дратує, що у всіх бідах з тваринами винні начебто саме лікарі. Бо бувають люди, які приводять тваринку на огляд і в неї вилізає купа проблем, які раніше не були діагностовані, а винен хто? - лікар який їх знайшов - ***ВБИВЦЯ*** по словам власників. Але ж щодо проблем ***Не діагностовані, не значить відсутні*** проте власники про це навіть не задумуються.

Фінансова спроможність. Є клініки різних типів, як державні так і приватні. Тому власники тварин повинні розуміти, що в держаних клініках всі маніпуляції будуть коштувати дешевше, ніж у приватних. Тому з урахуванням своїх фінансових спроможностей потрібно вибирати клініку, а не кричати ***ТАМ ТІЛЬКИ ГРОШІ ДЕРУТЬ***.

Я особисто працюю в приватній клініці, і якщо людині дорого, це не означає, що ми виставимо її за поріг з котом в руках у якого от от лопне сечовий, ми не відмовляємо в стабілізації стану пацієнта, проведенні певних процедур та тільки тоді можливості забезпечити його перевезення власниками в клініку по дешевше. Також керівники клініки йдуть на певні поступки для деяких людей, наприклад старенький дідусь, який дуже сильно любить свого котика, приніс його до нас, в нього виявили складне запалення легень, його

фінансова спроможність не потягнула б оплатити повністю все лікування по повній вартості, з урахуванням цього більшість маніпуляцій проводилися за ціну *розхідних матеріалів*, і дідусь змігвилікувати свого котика та здорового забрати додому. Я хочу сказати, що у більшості ветеринарів *велике серце* і вони з радістю знайдуть шляхи, як можна допомогти людинівилікувати її тварину.

Якщо зробити короткий висновок, то взаємовідносини лікар-власник, повинні ґрунтуватися на такій основі:

1. Власник повинен чесно і детально розповісти про стан тварини, що з нею сталося. А лікар повинен задавати додаткові питання, які його цікавлять, щоб зібрати максимально повний анамнез.

2. Власник повинен з повагою відноситися до лікаря, який виконує свою роботу і в свою чергу лікар також повинен поважно ставитися до клієнта.

3. Власник зобов'язаний виконувати назначення лікаря, якщо він зацікавлений в здоров'ї тварини. А лікар повинен це контролювати, хоча б через періодичні дзвінки *по стану тварини*.

PS.: Я не в праві розголошувати назву клініки та надавати інформацію відносно певних випадків, адже вся інформація є виключно конфіденційною. Прошу поставитися з розумінням. З повагою студентка 4М курсу 2 групи Дербіньова. А. О.

УДК: 636.12.18.20.7

ПРУДНІКОВА В.С., студентка

Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

РОЛЬ І МІСЦЕ ЖІНКИ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

Статева нерівність присутня не тільки у ветеринарії, а й у будь якій сфері. Аналіз роботи жінок ветеринарів дозволяє зробити висновок, що жінка ветеринар це вповноважена, компетентна, розуміюча свою справу людина.

Ключові слова: жінка, ветеринарія, роль, значення, компетентність.

Професія ветлікаря важка, і потребує багато сил, енергії та мужності. Всі звикли, що головний лікар на господарстві, чи в клініці це чоловік. Втім це не означає, що жінкам у ветеринарії не місце.

На сьогоднішній день серед студентів ветеринарних факультетів кількість дівчат переважає хлопців. Але високі посади та зарплати всерівно отримують чоловіки, тому до гендерної рівності нам ще далеко. Багато чоловіків не сприймають жінок за професіоналів та не вірять в наші можливості.

Працюючи в клініці 2 роки, я відчула на собі, що таке професійна гендерна нерівність, і як жінку ветеринара недооцінюють. Першими хто недооцінив мої можливості були клієнти клініки, потрапляючи до мене на прийом люди задавали мені різні питання і не завжди в коректній формі. Я чула таке: «А ви точно лікар?», «Ви ж дівчина, напевно, медсестричка», «Як ви обрали таку не жіночу професію?», «А немає іншого лікаря, я не впевнена, що ви надасте правильну допомогу, «Така молода і вже лікар», «Я хочу щоб мою тварину оглянув лікар-чоловік». Такі і багато інших слів мені доводилося чути протягом півтори року праці. Були випадки коли після мого огляду і призначеного лікування люди йшли в іншу клініку, і повертались через 2 дні зі словами: « Допоможіть будь-ласка, котика стає гірше, ми вас не послухали пішли до іншого лікаря» і звичайно ж ми лікували тваринку. Багато людей йшли до головного лікаря і просили щоб він переглянув діагноз і лікування запропоноване мною, але він як ніхто мене підтримував і доводив людям, що я хороши фахівець і розуміюсь на свої справі.